

KÖZÉRDEK

előfizetési ára: Egy hóra . . . 1 frt 80 kr. Negyedévre . . . 5 " " Félévre . . . 10 " " Egy évre . . . 20 " "

Budapest, március 1.

Üdvözöljük báró Sennyey Pált. Mai elhatározásával a helyzet színvonalán állt. A Deák-párt mai értekezletén kijelenté, hogy miután nyílt és őszinte kérdésre nyílt és őszinte válasz illik, ő, kit elvi differenciák választanak el az alakulandó kabinet programjától, nem ígérheti e kormány támogatását, s miután belátja, hogy most már a kormánynak és az azt támogató pártoknak homogénnek kell lennie: független elvi álláspont foglaland el és távol a tendenciós oppositiónal, be fogja várni az új kormányt a tettek mezején.

Correcet és helyes eljárás. Ha elelőlt fogva ez a taktika követetik vala — parlamentarizmus életünk nem hanyagolható volna egy része, s viszonyaink nem lennének oly abnormisok, s nem kellett volna megtörténnie mindannak, a mi parlamentarizmus életünk fényes lapját épen nem képezi.

Határozottan és többször megtámadtuk Sennyey bárókat azon minden tapintatú és minden politikai érzék nélküli taktikájáért, melyet mint a Deák-párt tagja, ezzel a párttal soha sem számolt. Azon ellenet, hogy őt csak a közjogi alap köte a párthoz, egyebekben mint a párt tagjainak teljesen szabad keze volt — egyáltalán nem áll: pártzempontból ildomosnak.

Correctnek azon támadást, melyet a Bittó-Ghyeczy kabinet ellen irányzott, nem nevezhetni. Sennyey b., midőn a házban megtámadta e kabinet politikáját, még nem tudhatta, hogy Tisza le fogja dönteni a közjogi választást. Nos — ha Tisza még késik egy ideig ezen hazafias elhatározással? ha e szeret a balközéppel az egyesülést még lehetetlen? Akkor ismét csak a jobb-oddalról kellett volna egy kabinetet alakítani: de e pártban Sennyey rokonzenével nem dicsekedhetett; lehet, hogy az új kabinet-alakítás leküzdhetlen nehézségekre itközik, s ez vesztélyeztette volna a parlamentarizmust, és magát a közjogi alapot is, mely pedig a pártakat, melyhez Sennyey is tartozott, zászlaja volt.

De hát mindezek már elmult dolgok. Csak is azért frístitették fel, hogy igazoljuk, miért foglalkozunk utóbbi időben gyakrabban b. Sennyey politikai taktikájával. Nem személyeskedésből, nem ellenszemből, hanem mert Deák-párti pályafutását incorectnek tartottuk, mert ugy valán meggyőződve, hogy rosszul, helytelenül szolgálja azon pártot, melynek maga is tagja, melynek zászlaja alá maga is sorakozott; mert azt láttuk, azt sejtítettük, hogy megbontja a tábor, még mielőtt az ellenség megadta volna magát.

S azért üdvözöljük ma, midőn nyílt kérdésre őszinte feleletet adott. Midőn a Deák-kör értekezletén kezdetűn a belépő kijelölt kormányelnök báró Wenckheim Béla elé sietett, s meleg kézzorítással üdvözölt, „gratulálni” látzott neki, már már féltünk, hogy Sennyey b. e kabinetet is, mint az eddigieket biztosítani fogja támogatásáról, s aztán pár hó múlva — kijelentendi, hogy aggodalma vannak a kormány politikáját illetőleg. De felszólalása elenyésztette ezen félméltunket. A párt kebelében maradó elégtellett Sennyey, ki őszintén nem látta magát, hanem bíráló szeret: vesztélyesebb, mint a nyíltan kilépő és független álláspontot elfoglaló Sennyey. Üdvözöljük őt az ellenék padjain! Üdvözöljük mint nyílt és lovasági oppositót. Nyereség lehet ez az ország számára úzve is: de a pártviszonyok mindenesetre egésszesebb irányban fognak fejlődni, s a napirenden levő

kérdések helyesebb alapokon, egésszesebb irányban lesznek megoldhatók.

A képviselőház elnökségére a két párt valószínű egyhangú megállapodása folytán Ghyecz Kálmán fog megválasztani.

A legtöbb lap szükségesnek látja a kormányváltozással szemben holmi confessiósokkal léni olvasói elé. A „Közérdek” ily confessiókra nem szorult. Egyszerűen utalunk lapunk programjára, melyben világosan s férfas őszinteséggel körvonaloztuk politikai hitvallásunk főbb czikkeleyleit. E hitvalláson az új kormány alakulása következtében nem változtatunk egy betűt sem. Mi a liberális vagy conservatív ideológok elvnyargalásaiban, az autonómikus ábrándokban, a penzügyi chimeraikkban, az Ausztriával legközelebb bekövetkező nagy nemzetgazdasági és finansziális leszámolás elű cacsakkal vakon rohanó politikai frivolitásában nem látunk üdvöt Magyarországra nézve.

Nekünk nem coalitációs experimentum, nem a hatalomban való megosztokodás: hanem ezéljaink tiszta tudatával bíró, erélyes, józan, gyakorlati, igazi magyar érdekpolitika ajelszavunk. Concentratioja az erőnek, nem halvány compromissuma az elveknek s szövetekezés a tehetetlenségnek a meztelen hatalomvirág aspiratiójával. Mi a kiegészítési párt döntő dadalában, nem fegyverletételben láttuk egy jobb jövő kezdetének garantáit. Ez a nézetünk ma is.

Személyes rokon- és ellenszervek nem vezetik tollunkat. Ohajjjuk, hogy a magyar kormány, bárhogy nevezessenek tagjai, erős és tisztelt legyen. A létrejött politikai becsét most nem mérlegeljük, értékét devalvális nem akarjuk. De bármily nagy is a fusiónak e politikai érteke, az az egy világos elöttünk: hogy a fusión csakis kiindulási pont, de nem léte-alap s nem létjog egy kormánynak nézve sem. A mely kormánynak a fusión eszméjéből akar megélni, az tengődni fog egy ideig, de nem élni a szó valódi értelmében. Elvárjuk az új kormánynak nem „programját,” nem szavait, hanem tetteit, s e tettek szolgálatainak magartartásunk iránytűjűl.

Szabadelvű és conservatív párt. A politikai körökben ezen jelszavaknak kezdene a mostani izgalmas időkben foglalkozni. Mondják, hogy az új kormány — szabadelvű pártnak nevezni magát, — a Sennyey vezérlete alatti oppositio pedig lenne conservatív párt. Mi nem értjük e szavak jelentőségét: nem tudjuk miért lenne a Wenckheim-Tisza kabinet szabadelvű, s egy esetleges Sennyey-Lónyay oppositio conservatív? Az alakulandó kormánynak eddig ismeretes programja szabadelvűséggel nem valódi; ha csak az adófelemlés előadása nem szabadelvű eszme; a mint Sennyeynek — né beszédekben kifejtett programja egyáltalán nem conservatív munus. Sőt a mint a differenciák ma állnak, talán épen az alakulandó kormánypárt a conservatív, mely a jelenlegi rendszeren belül akar mozogni a lehetőség; és Sennyey a liberális, a ki új gyökeres rendszerváltozást sürget. Ma még tehát a két pártnak ilyenét megjelölése — jäték a nagy szavakkal. Várjuk be a tényeket, s várjuk be hány zászlák telik a liberalizmusból, — és hogy mi is tulajdonképp az a conservatív politika?

Az Athenaeum lapjai és a minisztervárság. A „Hon” és a „Pesti Napló” eddigéig egy igyekeztek megosztani a politikai szerepeken s az olvasóközönségen, hogy az egyike mindenkori „mérsékelt” ellenzéki, a másik mindenkori „mérsékelt” kormánypárti volt. A fusionális kabinet megalakulása folytán azon érdekes jelenetnek vagyunk tanúi, hogy e két lap szerepet eszerél. A „Hon” már tegnap mint officiosus in spe introducálta magát, erősen bizonyígtatva, hogy az új kabinet penzügyi politikájá biztosabb garantátiákat nyújt az állam fizetőképességének fenntartására nézve, mint a Ghyecz-féle program. A legjobb sikert kívánjuk tisztelt lapársunknak a nehéz feladathoz, melyre vállalkozott.

A „Pesti Napló”, mely nagy kinokat állott ki az utolsó hetekben, nem tudván mi lesz a legközelebbi uralkodó planetájának neve, ma végre elszánta magát a nagy lépésre, melyet tovább haaszthatni nem vélt. Eddig „mérsékelt” kormánypárti volt, ezental „mérsékelt” ellenzéki leend, — mérsékelt, óvatos, tapintatos, mint mindig, követője azon bibliai mondásnak: legyenek okosak, mint a kígyók és szelídek mint a galambok! „Mérsékelt”

tehát, — ez a régi jelszó. Eddig támogatta a kormányt — félig; ezental támándja a kormányt — félig.

„Közönségünk észrevehette, hogy az utóbbi napokban e lapok — már t. i. a Napló — tartózkodtak minden vélemény nyílvánítástól — így kezdi a barnáteri szelkukas az új aera hajnalán kukorikolását. Észreveltük bizony ezt, kedves collega, nem csupán az „utóbbi napokban”, hanem máskor is, de különösen oly alkalmakkor, mikor nevezetesebb változások szele fújdogált a politika mezején sőt azt is tudtuk, hogy „ennek fontos és alapos oka volt”, mint erről olvasásot — egészen feleslegesen — külön is értesíteni méltóztattik.

A „P. Napló” loyaltástól olvadozott akkor, midőn a triumviratus tagjai Deák-párt decompositiójára a döntő lépést megtették, ma már csupán „politikai ellenszenv” nélkül látja Tisza-t a miniszteri széken. Azután párluzamatot von az új és eddigi kabinet közt; az új kabinet tagjai egytől egyik derék emberek, de most azt a felfedezést teszi a „Napló”, hogy az eddigiéig mégis csak hasonlíthatatlanul különbek voltak. Ugyan miért támogatta őket tehát csupán — félig?

Zárókérdés nem állhatja meg a „Napló” hogy még mielőtt az új kormány tényleg megalakult volna, már is néhány coquette pillantást ne vessen azon „erős” kormány felé, mely ezt, nézete szerint, követni fogja. Tisza — u. m. a P. N. — nagy határozottsággal azon irányzatot követé, hogy átmeneti ideiglenes kormányt alkosson, — átmeneti egy erősebb véglegesre. Nekünk úgy látszik, hogy a választások utánra van feltartva minden: a program eltebeleptetése, a végleges kormányalkotás s mindaz, a mi ezzel összefügg.

Bizonytalan lévén e szerint a helyzet egész a választások utánig, világos, hogy a P. Napló is, híven ma nyíltan bevallott taktikájához, tartózkodni fog minden vélemény nyílvánítástól legalább is a jövő őszig.

Lónyay Menyihért gr., mint halljuk, a főváros másodikk kerületében szándékszik képviselőjelöltül fellépni a jövő választásokon.

Kirándulás a zöldre. Az Ellenör azt jósolja, hogy „mihelyt az új kabinet lételeét parlament tény gyánánt maga előtt fogja látni: ő is azonnal nyilatkozni fog az iránt, hogy mily állást foglaland el az új kormányval szemben.” Azt hisszük, hogy valami ellenzéki állásfoglalással nem igen fogja megelégni a világot. Hanem azon íjszetsérműlő, megvalljuk, félünk, hogy „egyszeresid elmondja majd nézeteit a multakra nézve s a jövő némely feladatait illetőleg.” A kiaz, Ellenör, „Lenny vagy nem lenni” címűu borzalmas idyllyjére vissza gondol; azon olvasót balsejtelmek foghatják el az iránt, hogy mily vadonok keresztlí fogja őt az Ellenör legközelebbi „tenni — vagy nem tenni” kirándulásakor meghurcolni!

Még ki sem nevezett az új kabinet, az „Ung. Lloyd” máris bucsuztatja azt „Bármily tiszteletre méltó lennének is, az új kabinet tagjai, — ugyanond az „U. L.” — de a születésnél elkövetett hibák miatt folyton betegekedni fog, míg el, s tagjainak legjobb akarata dacára végre is meg fog halni. (Természetes, mert örökké semmi se tart a nap alatt. Szerk.) De a költségeket az állam fizeti meg. Azonban remél az „U. L.”, hogy „az új kabinet bukásából serteletlenül fognak annak jelentékeny elemei mekúlni.”

A 48-as és függetlenségi párt képviselői közt értekezletet folytak egy országos ellenzéki actio megindítása iránt. Csak azt várják, hogy az új kormány bemutatssa magát a parlamentnek: azonnal szervezni akarják a választási mozgalmat a Tisza-Wenckheim miniszterium ellenében.

Nördling udvari tanácsos, a tiszai vasut igazgatója, mint a „P. Lloyd” értesül, ő felsége által pénteken fogadott. Nördling belépése az osztrák kereskedelmi miniszteriumba bizonyosnak tekinthető.

Ofenheim.

Budapest, március 1. Az emberi léleknek egyik alapvonása, hogy az ildözött irányban, ki felett egy nehéz bünhözde végzete lebeg, a szánakozás és részvét mellett önkéntelen a rokonszenv érzete is támad. S azért az első percében, midőn egy emberélet megmenekül a gyalázat bélyegétől, a személyes szabadság veszélyének s vagyoni megsemmisülés veszélyétől, felelt nehez megtalálni a jog és erkölcs azon általános objectív álláspontját, mely a részrehajlatlan igazságé.

Mi kik távol állunk azon egyéni, politikai és társadalmi érdekektől, melyek a most lefolyt Ofenheim per nagy társadalmi actiójában per vagy contra közvetlen érintettek — elejétől fogva ez általános szempontot, az erkölcs és igazság tiszta és elfogulatlan kritériumait kerestük. Ily álláspontot foglalva, ki kell mondanunk nyíltan és himezetlenül, hogy a bécsi esküdtszék verdicijét ajánlatraméltó aberratióknak tartjuk, mely felmentette a bűnt, és esorbát ejtett az igazság ügyén.

Tagadhatatlan, hogy Ofenheim mellett az egyéni beszámíthatóság tekintetéből számos enyhítő körülmény és érv küzdött. Hisz a tanúkhalgatás, mely e pernek voltaképp ítélete volt, és nemcsak azon férfiről, ki a vádlottakat pártján ült — kiderítette azt, hogy a mivel az államügyész Ofenheimot vádolta közös bünne egy sor magas állásu politikai és társadalmi vezetembereket; rendes úztele számos közgazdasági és forgalmi vállalatnak; uralkodó jellemvonása egy egész arának. Az üzleti insoliditás, a lelkesmeretlen fogások, a nyereszkes apró cynikus eszközei, melyek mindegyike külön-külön nem esik ugyan a bűntető törvénykönyv szakaszainak beszámítása alá, de a melyek összességükben a corruptió és szédelgés egy nagy veszedelmes hálóját képezik. — A tanúkhalgatás alatt hamar érlelődhetett a meggyőződés, hogy azok az urak, kik fényes hintón robotgatnak a törvényszék háza elé, hol néhány szégyenpírtó kérdésgyarló válaszával szabadulnak, hogy ismét elfoglalják azon kiváló állást, mely a társadalomban osztályrésztük, semmivel sem különbek a vádlottal. És nem különb nála egy csomó más ember, ki még tanulak sem lett beidézve és háboríthatlanul élvezi hasonló hitvány húszmunka arany gyümölcseit. Ugy hisszük, kivalólag az egyéni beszámíthatóság mértékének ilyen felfogásán alapulhat a felmentő ítélet.

mi e fel fogásban egy ernervált, megvesztegetett társadalom ledér erkölcsi érzékének nyílvánulását észleljük. Mert a bün bün maradv, ha egy, ha százán, ha ezerek követik is el, s az ezerek közül bünhözde kell az egynek, ki a törvényt karja megragadott. S itt fenntartjuk nézetünket, melyet először fejteztünk ki, midőn ez esettel foglalkoztunk: mi az Ofenheim mítködését, ügyvitélét a lenberg-czernoviezi pálya kiépítésé és igazgatásában, eltekintve az alapítás finanziaális fogásaitól, bünös úztelemlélcenolatának tartjuk. A bűntető törvényt ugyan nem tartalmaz szabványt azon viszonyra vonatkozólag — és tökéletlensége, hogy a modern élet e nevezetes mozzanataira nem terjed ki — melybe a részvényesek megbizottja, érdekeik külön e czélna rendelt képviselője és védője, az ugyancsak e részvényesekkel szemben álló féllel, az építő vállalkozóval a femförgő esetben lépett. Azután a vizsgálat némileg enyhítette azon károsolást, mely Ofenheim ur közvetítése folytán a slipperek szállításánál, a kisajátítók eszközzésénél, a vonal építkezések jóváhagyásánál és átvételénél a részvényesekre hárult. De, hogy e viszony maga, azon tény, hogy a társaság érdekeinek védője és őre a vállalkozó sáfárja volt, bünös és büntilvolvál: ebbeli meggyőződésünket nem ingatják meg sem a per folyamán felmerült sensationális detailok, sem az esküdttek felmentő ítélete. Pedig az esküdtszék egyik legfőbb sajátos hivatása, — érvényre juttatni ama benső materiális igazságot, mely az írott törvény betűjében netalán hiányzik, avagy formalitási által elnyomattathatók.

Közíletet idéztünk, — constatálva, hogy a bécsi esküdttek szombati verdicijének a kihatásokon sulyosan megítélte az osztrák kabinet állását. Fájva constatáljuk e tényt. Mert mindig fáj nekünk, ha az igaz ügy harcászala ebből a ronlottság gonosz, — de erősebb ellenfélelvaló küzdelmében. Nem tudjuk az osztrák kormány tisztában volt-e magával az actió hordereje iránt, melyet megindított. Tudta-e, hogy midőn Ofenheimet idézteti a törvényszék sorompói elé, egy egész társadalomnak, egy kor áramlatának számos és hatalmas érdekefelekek veti oda a keztyűt? Vette-e számot magával, hogy maga elég erős és tiszta-e a küzdelmet sikerrel végig állani? . . . A következő, a

sajnálatos eredmény azt látszik mutatni, hogy nem volt tisztában ezek iránt, hogy nem vetett számot önére-jével. Nem a Banhansok azok, kik szerencsével szállnak szembe a szédelgés és corruptió embereivel.

Nem akarunk e helyt személyi találgatásba és politikai jósolgatásba hocsátkozni. A memyire mi ismerjük az osztrák viszonyokat, nem hisszük, hogy — eltérekintve a Banhansok immár tényleg bekövetkezett bukásától — közvetlen közlésben megérjük a kormányváltozást.

Az Ofenheim esetéről írva, nem tehetjük le a tollat, hogy megbotránkózasunknak ne adjunk kifejezést, melyet a bécsi sajtó egy tekintélyes részének megajrtatása bennünk ébreszt. A magyar közönség szerencsére megvan kímélve azon dityrambok elolvajásától, melyet e sajtó az esküdttek ítéletének Ofenheimnak dicsőítésére zeng. Ha a népszabadság bajnok, egy eljárnomatott hit vértanúja, az önkényi faldorkodásainak ildözöttje mentetik volna meg a törvény igaz ítélete által: nagyobb örömmel és bensőbb megelégedéssel nem nyilatkozhatnék, mint mikor felmentik — Ofenheimot. Irtóznunk bolygatni le linge sal, a szennyest — s azért nem kutajtuk e lelkesedő forrását.

De ha van kölesónhatás a sajtó s a társadalom között, melyben az tényeszik, ugy az ilyen vásott, eljáult sajtó bizonyára hathatós tényező a társadalom szemléletének olyatén nyilatkozatai előidézésére, a milyen volt a bécsi esküdttek szombat esti ítétele.

A pártok értekezletei.

Budapest, március 1.

A mai nap főeseményét a két párt értekezletei képezik. Alantabb közülük ezekről a tudósítást; itt csak a helyzet fővonásainak, s a helyzetet jellemező egyes körülményeknek kiemelésére szorítokunk. A Deák-párt is, a Tiszapárt iselők klubhelyiségekben nagy számmal jelenek meg. A Deák-pártban ott volt b. Sennyey is. Gr. Lónyay nem volt ott — valószínűleg fontosabb okok tartották távol. Notorius hívei közül is számosan hiányoztak. A pártban a hangulat „emelkedett” épen nem volt. Lidércnyomásként nehezedett a párt tagjaira annak érzete, hogy utóljára határozotnak együtt mint Deák-párt; s hogy nem sokára a circumdederunt zengik el azon nagy országos párt fölött, melyet vezéreinek huzavonája, ellenségeskedése és tehetetlensége vitt a sírba.

A belépő kabinetelnöki jelölt b. Wenckheim Béla gyenge jelenettel üdvözöltetett. Beléptekor b. Sennyey eléje sietett és romantikusan üdvözölté; szintugy Somsich, biztosítván őt támogatásáról. (Szegény Wenckheim, ha ebben bízik!) Az alakulandó kabinet tenditiot írott lapról olvasta le, ragaszkodva az ott megírt szavakhoz is. Elterjesztésének főmomentuma, hogy nem vállalkozott volna a feladatra, ha az Deák Ferenz helyeslével nem találkozott. Nyílt és őszinte kérdést intézett a párthoz, fogja-e támogatni a jelzett programot alkult kormányt? ő csak ha nyílt és őszinte támogatásra számíthat, tendi meg elterjesztését a koronának a kormány kinevezésére nézve. Utána rövid színet állván be, Sennyey báró szóllalt, általános figyelem közt, kijelentve, hogy a hallottak után az alakulandó kormánnyt nem támogathatná s fenntartja magának az elhatározás szabadságát. E kijelentését igen zajos és hosszas helyeslés követte, miben résztvettek azok is, kik sajátálták Sennyeyt azon fausse positiónban, melyben ez ideig volt. Egyébiránt méltánylatát fejezte ki b. Wenckheim hazafias kötelességjeljesítése iránt, s politikailag is üdvönsnek jelz é fusiót, mint a mely a pártok elvi alapokon alakulhatását leetségessé tevő. Utána Pulszky vizsatesztés közt szólt, s azon kijelentése, hogy ő minden kormányt támogat a meg erős: hangos habotával vegyes „igaz” kiáltásokat kellett.

Hatással szólltak Ghyecz, Horváth Boldizsár, Csengery. S a párt többségének hangulatát ezek fejezték ki leghevebben; constatálván, hogy a közjogi oppositio megszűnése oly nagy fontosságú esemény, melyet ignorálni nem lehet, a fusio a helyzet követelménye, egy politikai necessitás; e fontos tény végrehajtását lehetővé kell tenni, s ennek szükségképeni folyamánára a két pártból alakult kormány támogatása, mely azonban nem lehet sem fölítelelen, sem bizonyos időhöz kötött, sem egyenlő a „tűkön bokronát” való követéssel. Érdekes

volt Wenckheim b. második felszólalása, hogy miként érti ő e támogatást? Tény, hogy a párt részéről felszólalt egyének közül ily értelemben senki sem nyíltkozott; — Wenckheim b. azonban a hallottakban megnyugodott, s az elnököl Gorove igen tapintatosan összegezte az értekezlet eredményét.

E szerint Wenckheim b. még ma jelentést teend ő felsége, hogy a pártok támogatására számítat. Ezután a két párt egy emleges helyen fog találkozni: de a legközelebbi napokban még elénk mozgalmaknak nézhetünk eléje. Sokan kétségbe vannak téve, hogy a pártok között számlék kiáráni mindkét pártból. A döntő nem az, — hogy kik nyíltkozottak ma, kik hallgattak, hanem valószínűleg az, hogy kik fognak elmenni a közös értekezletre? Lónyay a maga töredékével szinten reservált állást akar elfoglalni; lehet, hogy Sennyey példája felbátorítja, és a nyílt ellenzék sorába lép. Kik fogják őket követni? azt ma találgatni nem akarjuk — pár nap mulva ugysis meglátjuk. De a mostani események hullámcsapása, úgy látszik, hatalmas lesz és felrzza az országot.

A Deák-párt ma esti 6 órakor tartott értekezletét Gorove elnök megnyitván,

Wenckheim Béla báró miniszterelnök emelt szót. Mindenekelőtt hivatkozott azon politikai eseményekre, a melyek következtében az eddig egymással ellentétben álló két párt egyesülése és ez által az erős kormánypárt alakulása lehetségessé vált, minek az eddigi kormánynak akarván utját állani, ő felsége a helyzeletről jelentést tett és tárcaját ő felsége kezébe tette le. Ennek után a ugyan — ő felsége engem bizott meg azzal, hogy a két pártból egyesített kormányt alakítsak.

Nem ambitio, sem tehetesség tulbecsülés vezetett arra, hogy a felszólításnak engedjek, hanem a tiszta hazafias kötelességértelem parancsára hallgattam (Éljenés) és ha az értekezlet, a párt támogatását megnyerni szerencsés lesz, kész lelendek bemutatni az új kabinetet.

Ezek után föv vonásokban a kormány-programját a legelső teendőkre nézve vázolja. Ily feladatra mindenkefélté az államháztartás s a kormányzat rendezése, s e czéllal a lehető megtakarításokra fog törekedni a kormányzatban s a jelen rendszer keretében is igyekezni fog, hogy a közigazgatás, a központtól le a közéségig rendeztessek, a közigazgatás, a penzügy és igazságszolgáltatás terén is legyen őszhàng leteítesettség; a perrendtartás eszedeljárás, a végrehajtói intézmény, a fegyelmi eljárás kérdéseinek stb. czélszerű megoldása, az igazságszolgáltatásnak jobbá és olesőbbá tétele, tekintettel különösen a szégyenybe néposztásra, az ország egyik fő gondját képezdintli. A vasuti tarifák kérdéseinek megoldását szintén taréféladatúul tekinti a kormány. Igyekeznifog továbbá vasutígy rendezését általában kezdeményezni, a kisebb vasutak csoportosításának kérdést megindítani, ezáltal (szaz ellenörzés szigorosabba tétele által) hatni fog a garancia ösorszegekbe অপásztására. A megyék hívt pénztárát czélszerű alapokon eltebe lepitetni, a közmunka — érték szabályozása és kihalásnálása által a közlekedési kiadásokat apaszítani; másfél öly igyekeznifog az adó tételek emlése, nékül is, az adók és jövedélek elleni visszaletek meggátlása által a állami jövedelmeket szaporítani, az államvasutak kezelésénél, ha másképp nem menne meg bérbeadás útján is emelni azok jövedelmét, az államjavak és államerdek bevételeit fokozni, és addig is kiz az el- vagy bérbeadó vasutvelek és közszénbányák és vállalatok a magán iparnak átadhatók, előzdini ezekre nézve legalább azt, hogy az állampénztár deficietétől megkíméltessek. A kormány éni fog a vámszörvényre vonatkozólag a törvényadta joggal és érvényesteni igyekezend azt, hogy a fogyasztási adókra vonatkozó hátrányai azon szerződésnek mielőbb mellöztesseken, és az állampénztár jövedelmét is növeltesseken. A kormány haladéktalanul szándékozik kezébe venni a bankkérdés megoldását és azt az ország és részben fennálló jogainak és érdekeinek megfelelőleg lehetőleg mielőbb megoldásra vezetni terekszik. Az államjavak eladására kérdést a 153 millió refundálására való tekintettel kezdeményezni feladatának ismerem.

Mindezen s egyéb kérdéseket erélylvel megindítani és a kormányt és igyekezik az adóügyi bizottság által tárgyalt törvényjavaslatok életbeileptetését ide nem érte, lehetőleg kimélni az állampolgárokat. De ha a megtakarítások és a jövedelmek fokozása czéllal megindított kérdések eziránt eredményre nem vezetnek, azon semminem alá nem rendelendő szempontnál fogva t. i. hogy az állampénztár nem akadalon és az államháztartás szűkössége teszi, kellő időben fogja az adóemlélet a szükséghez képest javaslataba hozni.

Ezen csak a legelső teendőkre szorított kérdéseken kívül van még számos nagy kérdés, mely az ország anyagi és szellemi emelkedésének eszközlésére szolgál, melyek megoldására szinten törekedni fog a kormány, a mit ez üllések alatt nem végezhet, a jövő országgyűlés emléti közösorován.

Ez után megköszönte a párt eddigi támogatását, s hivatkozván arra, hogy vállalkozásban Deák Ferenz (éljenés)

es tára- s ari aost, — köttetés itkos ta- a kor- lüdes ér- v titkos karlista hó 26-án ágyuval bolaneha Az el- altattak t a küz- fontitak ek után éség 150 alkéka- eg tudo- kedden, hogy a y nem, alszínü- megvá- Minden napirtis- ap Buf- reue-t n német Serbián gkedés n gyors nek kö- közveti- főkérés- egykötet közö- rszágnak d-egylet és loya- a bán- z egylet át ügy- gyüle- lí orsz- sztmány eddigelő szágban lamsors- zám 98. sorszám 14. sorsz. sorszám 49. sorsz. 48. sorsz. soltattak 374, 451, 2674. Meg- szv. 210. — szv. 133. — tel 73. — szv. 290.75. — Meg- szv. 133. — szv. 67.8. szv. 65. 75. Megle- Államvasut nem szlárd. ag. zlevarth és stál. az elötozs- melkedett tel 219.50 — 218.70. döfordult: magyarra jialgölgo- szög köz- arudvára zalogle- volt ke- muni- kerakok- kl. 83.30; A tözsole forgalom nap tartá tle alatt. mindössze jelentés összesen egyetlen melylytil- eredményedelméle 40,000 le, a ma- a tartalek z igazsá- tal) 3% a 48 kr) a az egyes a leendő szífordit- számlára dítványa, váltassék által — visszavá- egygyezés- veleltre a A választ- gazzatók: r. Kanitz — némanyi ta- zasz, Beer ellenfenne i, Kovács a Vilmos. Wagner nos biz- kionatall 90,000 frt szakassz- eskedelmi kár-bizto- lthesse. DAJA.

buzdítá és támogatát, az értekezlet támogatását kéri.

Utána Sennyei Pál b. szólt fel. A miniszterelnök őszinte nyilatkozatot kívánt, őszintén szól. Az első szó, mely a párt kebeléből emelkedik nem lehet egyéb, mint méltánylata a miniszterelnök hazafias értekezletének, melyvel nehéz tennőre vállalkozott. Nyilatkozat szövegét fel, határozott nyíltsággal kijelenti, hogy politikai szempontból üdvözli a kormány alakulását, mert ebben jelét látja annak, hogy valahára lehetőség lesz az, minnek nagy szükségét régóta éreztük, egy erős kormány-párt alakulásával. Erős compact és a solidaritás érzületétől áthatott párt első feltétel, hogy homogen elemekből alakuljon. Nem mond újat szónok, — midőn ismétli, mit a parlamentben is mondtok, hogy az eszközök megválasztásában, az időre és eljárásra módra nézve eltérő nézetben van a kormány programjától, különösen a miniszterelnök azon nyilatkozata után, hogy a jelen rendszer mellett kíván maradni, mert meg győződött róla szónok, hogy a jelen rendszer mellett kibonyolításra jutni nem lehet. Ezen meggyőződésénél fogva kijelenti, és a nettán vele egy nézetet vallók nevében, hogy a kormánypart alakításában részt nem vehet, igéri azonban, hogy különösen az átmeneti nehezégek ideje alatt a leggyorsabb eljárást követend, addig objectív elváro állást foglalván el.

Pulszky: Örömmel üdvözli az új helyzetet, melyben a közjogi kérdéssről lemondva az ellenzék, egy erős kormánypart alakult, s illetégek elvek szerint alakulhatnak. Itt az ideje, hogy a liberális és conservatív jelszavak szerint alakulhassanak a pártok. Szónok támogatja a kormányt és az egyesülést a két párt közt.

Zsedényi: erős kormányra van szükségünk, azt hogy ez erős lesz-e később látjuk meg, szőlo tehát váro állást foglal e kormányban szemben, míg meg látja minő után halad. Üdvözi a pártok egyesülését. Azt mondja mit Tisza mondott, hogy elvárja a kormányt a tettek mezején.

GHzey Kálmán nem volt kezdet óta a párt tagja, hanem a másik pártba tartozott, s azért, mert ismeri a viszonyokat itt is ott is, bizton mondhatja, hogy az országra nézve nagyobb veszély nem volt, mint a közjogi kérdés miatti szakadás, minden rossz, a pénzügyi, egy miat a reform cédésekben való hátmaradás inen származott. E baji orvosolja az egyesülést, ezt kell mielőbb leteítenie, mert ez vezet ki a bajból, aztán megteríthetők az államháztartás egyensúlyának helyreállítása is. Mindezen kérdésekre nézve úgy itti, mint oda azt ellenzetes vagy eltrő nézetek lehetnek, de arra valók az értekezlet, hogy azok kiegyenlíttessenek. Várjuk el a kormánytól, hogy tegye meg a legsürgősöket a pénzügyi teremt, egebet egy sem tehet most. Fogadjuk el mindenekelőtt a félénk nyujtotti jobbot, s aztán lássunk munkához.

Horváth Boldizsár: Most első kérdés a pártok egyesítése, ezáltal megszűnik a közjogi ellenzék. Feladatok, hogy a két párt egyesülése által megváltozott politikai helyzetnek megfelelő kormányalakítását lehetségesse tegyék.

Péchy Manó gróf üdvözi a pártok egyesülését, s programját megbeszélte. Cs en egy kértelenessége ismeri a pénzügyek rendezésére vállalkozó kormányt támogatni, ez a főfeladat. Ne részletezzük a kormány programját, ha nem mondjuk ki, hogy óhajuk két párt egyesülését, ez most a feladat.

Végre Sömssich és Tóth Vilmos felszólalásai után constatálja elnök, hogy a párt óhaját az egyesülés, s annak kifejezését a kormány által támogatni kész.

Az értekezlet 9 órakor ért véget.

A baloldali kör ma esti ülésén mintegy 100 képviselő lehetett jelen, kik az egyenként megjelenő három minisztert Tiszát, Simonyit és Péchy-t lelkésült éljenekkel fogadták.

Kör elnöke Várady Gábor megnyitván az ülést mindenekelőtt két levelet olvastat fel, melyek egyikében Ragályi István a kör tagjai közül való kilépését, másikban pedig Ivánka Imre abba be-

lépését jelenti. A kör mindkét értesítést tudomásán veszi.

Ezután Tisza Kálmán az új kormány actió-tervét oly módon terjeszté elő, mint ezt b. Wenckheim a Deák-körben tevő.

Aztán újból kifejezést adott azon nézetének, hogy a pártok hazafias közössége actióba lépni, de egyszerűsáit csak akkor éreznék magokban erőt és érik a köreleesség kényszerét, ha azok, kikkel eddig együtt haladtak és küzdöttek, az alaktandó kormányt támogatni fogják. Megvallja azt is őszintén, hogy az eddigi kormányoknál követelendő a támogatás tekintetében, mert azok a lanyha támogatás mellett csak inkább tengődtek, míg ő együttes működést kíván egy a politikai, mint a socialis éreren, mert csak ettől várhatja a sikert.

Tisza után szóltak Möricez Pál, Szonthag Pál, Dobs Lajos, Tóth Kálmán, Domahidy, Jókay Mór és még többen. Mindnyáján az új kormány őszinte és föltétlen támogatását hangsúlyozták. Végül elhatározottak, hogy a kormány egyesült pírta részére a Hungáriában béreltessék ki a Deák-kör régi helyisége.

A budapesti ügyvéd kamara alakuló közgyűlése tegnap folytatott. A megválasztandó két póttagos többségű Puittsits Frigyes és Zborny Béla választották meg. Ezután a kerekülő üdvözöltén a megválasztott elnököt, helyét ennek adja által. Elnök: Ghiczey Gyula saját és a választmány nevében a nyilvánvaló bizalomért köszönetet mondván, kiemelte, hogy ő igazságos és szigorú bírő lesz: előtte csak azon czél lebeg, hogy a kamara s így az ügyvédi testület a közelében azon tisztetelvet vigya ki magának, mely ő fontos társadalmi állásnál fogva megilleti. Meleg szavakkal emlékezik meg azon férfiakról, kik a jogi terület, s különösen ez intézmény életbeleptetésénél europai színvonalom állván, az ügyvédek halálatú számban tértekben kérdelmek: miért is inditványozza, hogy Pauler Tivadar igazságügy-renek jegyzőkönyvével közönet szavaztatassék s egyuttal ez irányban nála egy küldöttséget is tisztelegjen. A választmány ennek alapján a tüzpróbát rögtön ki kell állnia; mert közel 36 fejelemly esetben fog hivatalból eljárni.

A pesti, budai és környékbeli kir. törvényszékekénél a budapesti kamara területéhez tartozó ügyvédek ellen folyamatosan levő és részben befejezett felnyitott ügyek — mint értesülünk — a fejelemly eljárás megindítása végett hivatalból a kamara elnökségéhez fognak áttétetni, s így az alig megalakult kamarának a tüzpróbat rögtön ki kell állnia; mert közel 36 fejelemly esetben fog hivatalból eljárni.

Az új miniszterek.

Az új miniszteri névsort olvasónk már tegnap esti lapunkból hazafias gyönyörrel olvashatták; — illő dolognak tartjuk a nevek puszta közlése után ma a kormányt azon férfiaknak, kiknek multjuk nem nevezhető a szó szorosabb értelmében nyitott könyvnek, megöröhejha szoritott elrajzával is megismertetni az olvasót.

Tisza Kálmán született 1830. decz. 16-án Geszten. Atyja Tisza Lajos, bihari főispáni helytartó; anyja gróf Teleky Julianna volt. Az atya politikai pártállása dacára, a házánál a leghazafiasabb szemmel uralkodott. A négy testvér vezetésé Szönyi Pál kezébe volt letrve, ki hogy nem volt rossz nevelő, mutatta a fényes siker. A forradalomban Tisza Kálmán segédalgalmazó volt, ha jól tudjuk a vallás és közoktatásügyi miniszteriumban. Gyenge testalkata nem egedte, hogy mint László főúró a csatákban levele dioségtét. A forradalom lezárása után Gesztre vonult

az apai házhoz; majd másfélvevett külföldre töltött, szemlélve és tanulva. Külföldi utja után ismét Geszten találták őt, hol a történelem, jog és politikai tudományokba igyekedett lehetőleg behatolni. Valóságos autodidakta lett, az ezen állapot minden örömeivel és kellemetlenségekkel. 1855-ben a nagyszalonai egyházmegye segédgondnokává választotta s hivatalát a legkitünőbbben tölté be; puritán protestans szemlével működött s csakhamar magára vonta a hitorszokók közfigyelmét. Midőn az 1859. szept. 1-én kelt pátenssel a prot. egyh. függetlenségét megátadottat, sokan beme vélték feltalálni a vezért; s a kik azt reménylették, nem szóltak. Solferino és Magenta után jöttek az októberi napok, melyek őt Bihermege főispáni székébe hívták. Őm fogadta el, mert képviselőként akarta szolgálni hazáját. Az 1861. ápril. 2-ára összehívott országgyűlésre Debreczen város első kerületé egyhangulag választotta el. Az országgyűlés bevégeztével a közélet újra szűntet s Tisza Kálmán ismét egyházi ügyeknek és gazdaságának élte. 1863-ban ismét a soronpóban látjuk őt, mint egyik vezért a Teleky halála által elarult pártnak. Azonai szereple sokkal inkább közudomási, sem hogy esetlegesével olvasónk túrelmet fásztan akarnók.

Perczel Béla 1819. június hó 19-kén született Borszón nevű pusztán Tolnamegyében. Tanulmányait Pesten és Pécsen végezte a jogi tanfolyamon kitünő eredményvel áthatólván 1839-ben szülőhelyére ment joggyakorlatra. 1840-ben a megye tiszokrába lépett mint tiszteletbeli algyező; csakhamar jegyzővé lett; ez állását szolgábirasággal cserélte fel; majd az alsóispáni székre hívták a közbizalom. A forradalomban is viselte ezen tisztét s lelkesen beitolította azt. A világot megkapta után ő is visszavonult s gazdasággal tölté a nehéz napokat. Az 1860-ki év szollította elő magányából, a mikor is a helytartótanácshoz tanácsosnak nevezte tét ki, hol a közjogi s megyei ügyek vezetésével bizott meg. — Az 1861-iki fordulatkor elhagyta állását s falusi jószágjára vonult. 1865-ben Tolnamegye főispáni kerületé képviselőnek választá. 1866-ban királyi táblai bíráló állomásra nevezették ki s mandatumáról lemondott, de 1867-ben újból megválasztottat. A mint a bírói rendszert szóló törvény szentesítetett, választania kellett a bírói tisztsé képviselői állás között. Az utóbbit választotta; s mindig becsületes oszlopa volt azon pártnak, mely Deák nagy nevével nevezeték. Müködött mint alelnök; Birto István után pedig elnökséggel tisztelete meg a ház bízalma.

Báró Simonyi Lajos, szül. 1824-ben Tarnopolban, hol atyja József ezredes azon időben ezredével együtt állomásozott. Simonyi Lajos a középiskolai tanfolyamok után Kassán kitünő sikerrel halgatta a jogot. 1848-ban Arad megye kiséjoni kerületé képviselte az országgyűlést. Ott volt Debreczenben, Szegeden, Aradon. Az utolsó országgyűlés után Görgey táborában szolgált. Világos után Temevároztól hazamélt ideig várforgásban szenvedett, honnan kiszabadulva, bírtokára vonult vissza. 1861-ben ismét a kiséjoni kerületé képviselte az országgyűlést, mint a határozati párt egyik jelentékeny tagja. 1865 óta folyton a balközépi sorokban foglal helyet a képviselőházban.

Péchy Tamás 1829-ben született Abauj megyében Alsó-Kázmánkor. Atyja Péchy Tamás, anyja Barczay Katalin. — Iskolaút eleinte otthon, Lukács Pál nevelésé, később Eperjesen és Sárospatakon, Tompa Mihály nevelésével mellet végzte. Elvégeztén a jogakadémia, 1848-ban Deák Ferencz miniszteriumban tiszteletbeli fogalmazó lett, honnét azonban a harez vágy csakhamar elcsábította kőzhözvénnek. Az alig 20 éves ifju kapitányságig vitte, s a fegyverletétel után az osztrák hadsergehez kötelezőnek sorozottat be. Mint ilyen szolgált egy félévig. Ezután hazavonult s a magányban gazdálkodott és tanult 1861-ig. Akkor mint megyei bizottmányi tag, kezdett részt venni a politikai életben és 1867-ben Abauj megye első alispánjává választották. A rea következő évben a szikszói kerület egyhangulag küldte fel országos képviselőnek. Péchy Tamás 1857-ben nősült, nőül vévén Mészáros Albertiát, Mészáros Eszternek, Papszász Lajos

— Tétovazott-e, midőn beismeré, hogy az egyedüli mód, mely győzelemre vezet, az, ha a ravaszágban és ármanyan tultesz azon eselszövökön, kik atyát megrobolták. — Ki tudja mily általános manoeuerekre kényszerült, mily szétzagzott ármanycódokra kárhoztajta magát, ő, a búszke, a nemes? —

— Ki képzelné, gondolá, hogy ama szép fiatal ember, ki ott lén meg, nekem völölegjen, hogy tán ninesem már távol azon nap, melyen felesége leszek, és kárjára támaszkodhatom? Ki sejténe, hogy minden gondolatom az óvé, s hogy ő b én kedvemért mondott le egész élete vágyairól, hogy egy új célra törekedjék? — Ki híné, hogy Trégars marquis Favoral kiaszony miatt sétalगत a Saint-Gilles-utczában? ...

Pedig, meg kell jegeznünk, hogy e s éta a Marais közelében nem volt egészen érdem nélküli tett, mert a tél beállt és sürü sárközönveg borítá ama kis utcákat, melyeket az utazaseprok rendszeren ki szoktak feladni napi munkájukból. —

A Kölcsönös hitelbank pénz-tárnokának házában minden a szokásos hábor előtti kerékgyásgában volt ismét; ugyanazon álmos egyhanguság uralkodék ott, mit alig zavartak meg a szombati deák, Desclavettes ur együgyűségéi és Desormeaux apó szójeteikai. —

Azónban Maxence nem lakott már szíleivel. A Commune után Párisba visszatérve, s nem érve többé hajlandóságot az apai szarnokoskodás elviselésére, Maxence a boulevard du Temple-on, kis lakást bérelt s csak anyja melé kerülmeire jelent meg esteintek ebédre a Saint-Gilles-utczában. —

Nővérének tett fogadáshoz híva, kitárdo szorgalommal dolgozott ugyan, de dacára annak, még sem jutott zöldragra. Az idő épenseggel nem volt alkalmas, s az annyiszor könyvemlyen mellözött szerencse nem ajánkozott többé.

az egykori jeles bihari képviselő nejkének növérét. Péchy Tamás 1868-tól kezdve mint balközépi képviselő a szikszói járást képviselte az országgyűlésen.

AUSZTRIA.

Budapest, márczius 1.

Ugyanazon napon, melynek egyik esti örójában Offenheimot felmentették, Banhan s a déli vaspálya delúntani vonatával Velenczébe utazott. A „Presse” még mindig tiltakozik a miniszter végeles elbocsátásának eszméje ellen. Különösen azt a hirt, hogy de Pretis a pénzügyi tárczát a kereskedelmivel fogja felcsereelni, a „Pr.” egészen alapatlannak nyilvánítja.

Mint bécsi levelezők is írta, a bécsi irányú körökben a vasutak ügyeiben legújabbban tett kellemetlen tapasztalatok folytán elhatározták egy kereskedelmi miniszterium felállítását, melynek ügykörébe a vasutak, országutak és csatornák tartoznának. Egerthen kívül, kiknek candidatiójáról lapunk bécsi levelezője már tett említést, még egy képviselő is hirdadt helyét, egy vasuti ügyekben gyakorlati képzettségű férfiu között fognak az említett miniszteri állás betöltésénél választani. E jelöltek közül az utolsó nehezen lesz tárczavállásra bírható.

Szándékosan mellözötték e helyen egy nemrég megjelent politikai tartalomkönyv megemlést. Bernhard Ritter von Meyer öntelrarogás második kitételét értjük, mely mindenféle pikantériákat tartalmaz Ausztria legújabb történelmét vonatkozólag. Az elkunnyá Meyer udv. tanácsos sokkal prononcirozottabb ultramontan érzelületi volt, meggyőző tőle az osztrák viszonyok nagyon részrehajlattan ismertetéssel lehetett volna várti „Erlebnis” című könyvében. Már ez is igazolja, hogy nem történék és mirol említték, mely különösen is elmutt és actualitászé nem bíró dolgokkal foglalkozik. A kiemelten modor, melyben Meyer a nem az ő pártjához tartozó államférfiakkal elbánk, különösen a Beust ellen kifejett animositás a „Wiener Abendpost”-ot a következő közleményre indította: —

„Meyer tendenciosus módon összekötésbe hozta Beust eg gróf nevű elítöltőleg 900,000 forintnyi extraduceur magába foglálásával megfogott 60 millió kölcsönönel. Fel vagyunk hatalmazva annak constataására, hogy a kérdéss kölcsön Beustnak állami szolgálata lépése előtt kötötték meg. Tehát a nevezett tendenciosus inasuitou egyszerűen rágalomnak mutatkozik.” —

Szólanunk kell még a képviselőház febr. 27-én tartott üléséről. Ennek alkalmaival elgyártatták a tözde-törvény utolsó tíz cikkeljéet több jelentékeny módosítás elfogadásával.

Ó felségéről azon köztudomású tény írják az „Allg. Zeitungnak”, hogy nemesek általánosságban foglalkozik az államügyekkel, hanem a részletekről is személyes és pontos tájékozottságot szerez. A tavali Csehszlovákiában tartott ózi hadgyakorlatok alkalmával behatóan megismerkedett a hadserge állapottal, s figyelmét a nemzeti dolokra is kiterjeszté. Azért látogatta ő felsége igen sürin a jótékony intézkedéseket, jelentést tételek magának a polgármester által Bécs mindenemü viszonyairól, s az „Allg. Zeit.” szerint nemrég megbizta Dumreicher bárót, hogy az ausztriai oktatásügyről részletes jelentést tegeyen. Ó felsége ezen fokozott tevékenységét az következtetési a nevezett külföldi hírlap, hogy Ausztriában a korona fénye és tekintélye növekedő félben van, anélkül azonban, hogy az alkotmányos népképviselők veszítene valamit jelentékenységéből.

KÜLFÖLD.

Az új francia alkotmány.

Budapest, márczius 1.

Többévi küzelem után végre megalakult a köztársaság Franciaországban. Még ezelőt néhán héttel, midőn a zavar a francia pártok kebelében tetőponton állott, senki sem merté volna remélni a mai napon kivítozt fényes eredményt. Ez nem percznyi fellobásnak következtése, hanem érett megfontolás műve,

Jobbnak hínyában segédi hivatalban maradt a vasutnál, s miután hávonkinti kétségáz frankal kijönni nem tudott, éjjel leme egy részét akták leírásával tölté, mely munkával Chapelain ur utódja által bizottat meg.

— Sok pénzre van szükséged? Kéréd anyja; ha vorös szemét észrevedé. — Minden oly drága! félt oly mosolylyal, mely félt egy fél vállomással, s mint mégis Favoralnak meg nem értett. — Azónban lassacskán, minden adósságát kifirtette. Az nap, midőn végre valamennyi kiegyenlített számla kezében együtt volt, búszkén atyja elé lépett, felmutatta azokat, és kérte, szerezne most már neki hivatal a Kölcsönös hitelbanknak, hol sokkal kevesebb fáradsággal jóval többet kereshetne. —

De már az első szavakra Favoral ur gunyorosan szavába vágott. — Hát azt hiszed, hogy én is oly ostoba vagyok, mint anyád? ... kiáltá ... Azt hiszed-e, hogy nem tudom mily életet folytat? —

— Ugy élek, mint minden szegény öröög, ki annyit dolgozik a mennyit bír. — Valóban! — akkor hát hogy láthatnak nálad örökké oly nőket, kiknek modora és öltözete megbotránkoztatja az egész nyegedet? —

— Megcsalták apám! — Léttam! — Ez lehetetlen! ... Engedje, hogy megmagyarozzam. —

— Semmit! Kár a fáradságért. Mindig ugyanaz vagy, a ki völtél és örültésg voltna tőlem, ha azon hivatalban, hol általános tisztetelben részesülök, oly embert fogadték be, ki ma holnap, valamely kéjhölgy által a sárban fog hurezoltatni. —

Ily párbeszédnek nem voltak aravvalók, hogy az atya és fiu közti viszonyt felmelegítsék. Favoral ur már többször érteséreg adá környezetének, hogy azon perczből fogva; hol Maxence nem lakik a házában, ély oly

mely csak egy jöhetett létre, hogy az utolsó perczben a pártok egyrésze szakított a habozó politikával. Főként a jobbközép érdeme, hogy végre is a republicanus kormányforma győzött.

Nem csekély önlelküzdésbe kerülhetett a jobbközépnek vissza fojtani monarchicus érzelmeit. Meglehet, hogy ez áldozatot hátsó gondolatlat hozta, remélvén titokban az alkotmányos monarchia helyreállítását. Bármint legyen is, annyi igaz, hogy az 1870 szeptember 4. óta tényleg létező köztársaság, most hivatalosan meg van alapítva.

A köztársasági alkotmány valódi megalapítói — bár akarjunk ellenére — a bonapartisták. Fenyegetések, izgatások elremíték az alkotmányos monarchistákat, különösen pedig az orleanistákat. Nem csoda, hogy ez utóbbiak, választani kellecsoda, ha már általuk tapasztalt bonapartista számuztetés és a conservatív köztársaság által kilátásba helyezett biztonság közt, ez utóbbit választották.

A bonapartisták leginkább gyűlölők az orleanista pártot, míg ellenben a legitimistákkal és az orthodox republicanusokkal jobban megférnek. Ellenben az orleanistákkal a császárság husz évi uralkodását alatt folytonosan üldöztek s egy bántak velök, mint az állam ellenségeivel. A császárság utolsó éveiben történt közedeled az orleanisták felé; de a teliver bonapartisták ez ellen mindig tiltakoztak, s még ma is az 1869-iki alkotmányos kísérletnek tulajdonítják a császárság bukását. Legújabban egy látszott, mintha talán Broglie-nak sikerülhetne az orleanistákat kibékíteni a bonapartistákkal. Hanem Broglie az utolsó perczben, midőn a caesarismus és a parlamentarismus közt kellett választania, utóbbit választotta s a bonapartistákat cserben hagyta. Most már mindegyik párt ugy képzeli magának a köztársaság jövőjét, a mint azt óhajtaná, hogy legyen. A puritanus republicanus eldőt, egy conservatív senatussal bíró köztársaság nem egyéb, mint egy monarchia király nélkül: azért az orthodox republicanusok csak alkalomra várnak, hogy a valódi köztársaságot megalapíttassák.

A mérsékeltbb republikánusok előtt, elkezdve Dufaure-tól egész Gambettaig, fődolag az, hogy a köztársaság egyszer meg legyen alapítva, a többit majd mehozza az idő. A jobbközép számítási és reményei a legpraktikusabbak s egyszerűen közveletlenek. Az által, hogy a köztársaságot elfogadták, megtartják a hatalmat és megszabadulnak a bonapartistákkal május 24-én kötött solidaritástól. Broglie és társai megtartják a nemzetgyűlésben elfoglalt vezerszerepeiket és nem hagyják a conservatív érdekeket megsejtérni.

Azónban Franciaország tisztá egén van egy fekete pont. Ez pedig a legitimisták, — a bonapartisták és a szélsőbal felé — a koalíciója azon czéla, hogy a mérsékelt republikánusokat egyesült erővel megbuktassák. De talán a szélsőbal hazafias és terv létrehozása megtrórik. Most csupán arra kell törekedni, hogy a republikánus alkotmány első alapokra fektetésék, mert ingadozó alapra építeni nem lehet. Ha egyszer ez alap szilárd, a többi majd magától jő.

Néhány vonással ismertetjük az új francia alkotmányt, mely az északamerikai Unio alkotmányához csak kis különég hasonlít: —

A törvényhozó hatalom két kamarára van bízva: a képviselői kamarára és a senatusra. Az elsőnek tagjai átás és a senatusra. Az elsőnek tagjait; a másók 360 tagból áll, kiknek választását némileg bonyolult törvények szabályozzák,

— A törvényhozó hatalom két kamarára van bízva: a képviselői kamarára és a senatusra. Az elsőnek tagjait; a másók 360 tagból áll, kiknek választását némileg bonyolult törvények szabályozzák,

— A törvényhozó hatalom két kamarára van bízva: a képviselői kamarára és a senatusra. Az elsőnek tagjait; a másók 360 tagból áll, kiknek választását némileg bonyolult törvények szabályozzák,

— A törvényhozó hatalom két kamarára van bízva: a képviselői kamarára és a senatusra. Az elsőnek tagjait; a másók 360 tagból áll, kiknek választását némileg bonyolult törvények szabályozzák,

— A törvényhozó hatalom két kamarára van bízva: a képviselői kamarára és a senatusra. Az elsőnek tagjait; a másók 360 tagból áll, kiknek választását némileg bonyolult törvények szabályozzák,

— A törvényhozó hatalom két kamarára van bízva: a képviselői kamarára és a senatusra. Az elsőnek tagjait; a másók 360 tagból áll, kiknek választását némileg bonyolult törvények szabályozzák,

— A törvényhozó hatalom két kamarára van bízva: a képviselői kamarára és a senatusra. Az elsőnek tagjait; a másók 360 tagból áll, kiknek választását némileg bonyolult törvények szabályozzák,

— A törvényhozó hatalom két kamarára van bízva: a képviselői kamarára és a senatusra. Az elsőnek tagjait; a másók 360 tagból áll, kiknek választását némileg bonyolult törvények szabályozzák,

— A törvényhozó hatalom két kamarára van bízva: a képviselői kamarára és a senatusra. Az elsőnek tagjait; a másók 360 tagból áll, kiknek választását némileg bonyolult törvények szabályozzák,

— A törvényhozó hatalom két kamarára van bízva: a képviselői kamarára és a senatusra. Az elsőnek tagjait; a másók 360 tagból áll, kiknek választását némileg bonyolult törvények szabályozzák,

melyek czélja a conservatív érdekek biztosítása. 225 senatot a megyék (departement) és gyarmatok választanak választó testületek által, mely utóbbiak a képviselőik, megyei tanácsosok, kerületi tanácsosok s a községtanácsok delegáltak által választatnak. A többi 75 senatot a nemzetgyűlés kinevezi. A kinevezettek elmozdíthatatlanok, míg a többi senatot csak 9 évre kapják a mandatumot s egyhármaduk háromévenként újítják meg. A választhatóság feltételei igen egyszerűek; francia nemzetiség, állami és politikai jogok bírtoka, legalább 40 éves kor. A két törvényhozó testület mellett az elnök áll, kinek nincs veto-joga. A törvényhozás csak nézetnyilvánítás által folylhat be, nem pedig parancs vagy tiltalommal.

Ha a képviselőkamara és a senatus megegyeztek, a törvény kész. Ha az elnök és törvény nem teszik, halgatra bele kell nyugodnia vagy visszalépnie. Azónban a képviselői kamara ellen bizonyos feltételek alatt mégis van fegyvere; e kamara a senatussal egyetértve folesztaja. Ez esetben 3 hónap alatt új választások történnek. Az elnök hivataloskodási ideje 7 év; újra választható. Az elnök választás, mint Amerikában, indirecte történik, de nem a választással külön megbízott egyének által — kik Amerikában „electors” névvel bírnak, — hanem a két kamara összes léleében szavazattöbbséggel eji meg a választást. MacMahon tehát, ha élte hosszúra nyulók is, kilátással bír élté végéig az elnöki hivatal gyakorolhatni, feltéve, hogy jó lábon fog élni a két törvényhozó testülettel. Míg a miniszterek a kamarának az általános politikáról tesztületek, személyes cselekedeteikért felelnek egyenként felelősek, az elnök csak a hazafurulás esetében vonható felelőre.

Berlin, február 27. (Eredeti levél) — A vaticán kihárványi és rendeletek, melyekkel az egyházi hatalom részéről folytatja a harczot az államhatalom ellen, egészen más hatást idéznek elő Németországban, mint például Olaszországban vagy Ausztria-Magyarországban. Így a pápa levele, melyben az egyház semmisenk jeleníti ki a majusi törvényeket és azon nemetországi papokat, kik e törvényekhez alkalmazkodnának, excommunicatóval fenyegeti — roppant hatást és felindulást keltett a németországi sajtóban; míg ellenben Ausztria-Magyarországban és Olaszországban a mondottéhoz hasonló dörgedelmelevek egy a közvéleményt, mint a sajtót hidegen hagyják.

Vagy nem mindnap elittlé-e a pápa az olasz parlament határozatát? Éz kevésbé elvariálat volt-e ama vaticáni nyilatkozat, mely a legújabb közzétett osztrák vallásos törvényekér kárhoztajta? Hanem azért sem Olaszországban, sem Ausztriában senki fel nem indult ezen átkozódásokon; hagyták a vaticánt szélsőben a mit teszik s mindegyik kormány ment a maga útján.

— Ha ez Németországban másképen van, annak az az oka, hogy itt e vaticáni villámok gyujtanak, mert a katolikus tömegek az igazatok által iyosmetlen fogékonyak tetteket. Nem csoda tehát, ha a német kormány és a sajtó a pápai levelet kemolyan veszi és az általuk előidézett hatást szigorú rendszabályok által ellensúlyozni törekszik.

Különbön a pápa Németországgal szemben nehéz helyzetben van. Olaszországban megadhatta magának azt az eldételt, — hogy Victor Emmanuel excommunicálja; hanem ezt Vilmos császárrel nem teheti, mert ez protestans levén, úgy is minden évben a többi protestansokkal egyutt áldozó esztörtökön excommunicálóit s így egy specialis excommunicáció csak nevetéssé válnék. Nem marad tehát egyéb hátra, mint a papokat az államtörvények ellen engedtetéségre serkenteni; e czél pedig az alsó rendű papoknál, kiknek a kenyérvadás is szába jő — nem lehet elérni.

Irodalom.

Reclam — Jókai. Notabene: a Reclam szót nem azért írjuk nagy betűvel, mivel a sort kezdé, hanem azért, mert — tulajdon név. Talajdonnév egy lípesei kiadó, aki a Jókai-jubileumot színté megülte, csak hogy a maga módja szerint. É derek ur

külföldi kölcsönt kőssön, mely pénzrátár bizonyára esordultig meg fogja tölti.

Favoral ur különben nem igen védelmezte magát e rejtett gazdagság vadjá ellen.

Ha Desormeaux ur azt mondá neki: — No, teringetted, négy szemköz, valjba be már, hány milliója van? ...

Oly sajátságos modorban választott, hogy könnyen megcsodálhat az emberek és hitők még inkább gyökeret vert. S alig hogy néhán egy frankot megtakarítottak, sietve elhozott hozzá, hogy érvényesítse, kamatoztassa a kis összeget, s e részben gyakran utánoztattak a negyed gazdag magánzó által, kik egymásköz állítanak szották, hogy:

— Ez az ember biztosabb az állami banknál.

Akár milliómos volt, akár nem, a Kölcsönös hitelbank pénzártnoka, naponta ingerlekenyében, nyugtalnabak lett. Ha az idegeknek, azok, kik csak felületes összekötésben álltak vele, ha szombati vendégei nem is észlelheték valami feltünő változást, ellenben neje és gyermekei nyugtalan meglepéssel tapaszalták kedélye sajátságai átömulását.

Ha azon kívül még mindig ugyanazon ember volt, az a nyugodt, hajszálhasogató, szigorú egyén, család körében szémbesebb volt az öreg leányon, ingerült, ideges és megmagyarázhatlanul széleslekedé.

Ha három, négy nap szótalan és néma volt, szoborkint ült asztalánál, egyszerű rendkívüli bőbeszédűsege lepte meg, s egészen távol eső érdeketlen tárgyak felett fárszót kitalálás vitakozott. A helyett, hogy mint hajdan vízzel veytitének borít, most tisztán ita s nem ritkán két palackkal költött el egy ebéd alatt, a munkáért ki magát, hogy tulásóg ankkasága után szüksége van néha idegei felírásztására.

— Ez az ember biztosabb az állami banknál.

Akár milliómos volt, akár nem, a Kölcsönös hitelbank pénzártnoka, naponta ingerlekenyében, nyugtalnabak lett. Ha az idegeknek, azok, kik csak felületes összekötésben álltak vele, ha szombati vendégei nem is észlelheték valami feltünő változást, ellenben neje és gyermekei nyugtalan meglepéssel tapaszalták kedélye sajátságai átömulását.

Ha azon kívül még mindig ugyanazon ember volt, az a nyugodt, hajszálhasogató, szigorú egyén, család körében szémbesebb volt az öreg leányon, ingerült, ideges és megmagyarázhatlanul széleslekedé.

több év ... gindított ... legjelesebb ... 7 kr; s bá ... telen s bá ...

A BUDAPESTI ÁRÚ- ÉS ÉRTEKTŐZSDE ÁRJEJYZÉSEI.

(HIVATALOS.)

A BÉCSI TŐZSDE ÁRJEJYZÉSEI. 1875. február 27-án.

Table with multiple columns listing market prices for various goods, currencies, and securities. Includes sections for 'Gabona árak', 'Kötvények', 'Pénzpiac', 'Közlekedési vállalatok', and 'Magánországek'.

Advertisement for 'A FRANKLIN-TÁRSULAT' featuring 'OLCSÓ KÖNYVTÁR'. Includes text about affordable books, a list of titles like 'Macaulay. Machiavelli', and contact information for the association.

Advertisement for 'Az érmekek, ásványok és régiségek IRODÁJA' (Coin, Mineral, and Antiquities Office) located in the Lloyd building.

Advertisement for 'Magyar birodalom statistikai kézikönyve AUSZTRIÁRA' (Statistical Handbook of the Hungarian Empire for Austria) by Dr. Konek Sándor.

Advertisement for 'Magyar-német, Német-magyar ZSEBSZÓTÁR' (Hungarian-German, German-Hungarian Dictionary) by Tipray János.

Advertisement for 'A „Franklin-Társulat“' featuring 'Nékülözhetlen Ismeretek Könyve leányok számára' (Indispensable Knowledge Book for Girls) by Schatter Gyula.

Advertisement for 'A „Franklin-Társulat“' featuring 'A magyar korona területén összes vasutakon VASUTI ÜZLETSZABÁLYZAT' (Railway Regulations).

Advertisement for 'A magyar váltójogi eljárás' (Hungarian Bill of Exchange Procedure) by Dr. Karvasy Ágost.

Advertisement for 'FÉNYÜZÉS (Luxus)' (Photography) by Dr. Gerlóczy Gyula.

Advertisement for 'A „Franklin-Társulat“' featuring 'Nékülözhetlen Ismeretek Könyve leányok számára' (Indispensable Knowledge Book for Girls) by Dr. Toldy László.

Vertical text on the right edge of the page, including 'Első évfoly', 'HALÁ', 'KÖZ', and 'Budap'.